

GELENEKSEL EĞİTİM ANLAYIŞININ ÜÇ İDİOT FİLMİ ÜZERİNDEN ELEŞTİREL BİR ANALİZİ

A Critical Analysis of the Traditional Education Approach over the Movie
Three Idiots

Nagihan ÇAKAR BİKİÇ*

ÖZ

Sinema sanatı ele aldığı ve konu edindiği kavram, yaklaşım ve olaylarla ilgili bağlı bulunduğu toplumun bakış açısını yarattığı temsiller üzerinden izleyiciye -dolaylı veya dolaysız bir biçimde- iletmektedir. Sinemanın bu işlevinden hareket eden bu çalışmanın amacı, eğitim sistemini ve bunun sonuçlarını odak noktası olarak belirleyen *Üç İdiot* filmi eleştirel bir perspektifle analize tabi tutmak ve filmin düşünsel olarak ana izleğini oluşturan “Bankacı Eğitim Modeli”nin öğrenciler üzerinde yarattığı olumsuz etkileri ve travmaları filmde yer alan temsiller üzerinden tespit etmek ve aktarmaktır. Bu amaçla filmde yer alan öğrenci, öğretmen ve öğrenci-öğretmen ilişkisi temsilleri çerçeveleme çözümlenmesi yöntemi ile değerlendirilmiş ve ortaya çıkan veriler analiz edilmiştir. Çalışmada filmde yer alan temsillerin değerlendirilmesi sonucunda baskıcı ve otoriter toplumlarda geleneksel eğitime uygun düşen Bankacı Eğitim Modeli’nin öğrencileri pasifleştirdiği, edilgen bir nesne olarak konumlandığı ve öğrencinin sorun karşısında yaratıcı çözümler sunma yeteneğine ket vurduğu gözlemlenmiştir. Bu model yerine Brezilyalı eğitimci ve filozof Paul Friere’nin önerdiği probleme dayalı eğitim modelinin özgür ve eleştirel bakış açısına sahip bireylerin yetişmesinde etkili ve başarılı bir model olduğu tespit edilmiş ve bunun nedenselliği üzerine geliştirilen düşünceler paylaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: eğitim sistemi, temsil, sinema, çerçeveleme çözümlenmesi, *Üç İdiot*.

ABSTRACT

Cinema conveys the point of view of the society which it is attached to the concepts, approaches and events it deals to the audience -directly or indirectly- through the representations it creates. The aim of this study, which is based on this function of cinema, is to critically analyze the film *Three Idiots*, which set the educational system and its results as its focal and to identify and convey the negative

* Dr. Öğr. Üyesi. İstanbul Kültür Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, İletişim ve Tasarım Bölümü, İstanbul/Türkiye. E-mail: cakarnagihan@hotmail.com. ORCID ID: 0000-0001-7023-0504.

effects and traumas created by the “banking model of education”, which is the main theme of the film, on students through the representations in the film. For this purpose, the student, teacher, and student-teacher relationship representations in the film were evaluated using the framing analysis method and the resulting data was analyzed. As a result of the evaluation of the representations in the film, it was observed in the study that the banking model of education, which was compatible with the traditional understanding of education in oppressive and authoritarian societies, made students passive, positioned them as a passive object, and impeded students’ ability to offer creative solutions to problems. Instead of this model, it has been determined that the problem-based education model proposed by Brazilian educator and philosopher Paul Frierie is an effective and successful model in educating individuals with a free and critical perspective, and the ideas developed on its causality are shared.

Keywords: education system, representation, cinema, framing analysis, Three Idiots.

Giriş

Sinema ortaya çıktığı andan itibaren gündelik yaşam içerisinde varlığını sürdüren ve toplum üzerinde güçlü etkileri bulunan bir sanat alanı ve aynı zamanda etki gücü yüksek bir kitle iletişim aracı olarak kendini göstermiştir. Her sanat alanında olduğu gibi sinema da yaşamı farklı boyutlarıyla ele alarak hayattan aldığı konuları kendi anlatım diliyle yeniden biçimlendirmektedir. Kitlesele bir sanat formu olarak kültürel üretimlerin gerçekleştirildiği ideolojilerin aktarılması ve yeniden üretilmesine olanak sağlayan sinema alanında, görsel ve işitsel unsurların bir arada kullanılması filmlerin etki alanını genişletmekte ve sinemayı diğer kitle iletişim araçlarından ayırmaktadır (Akmeşe ve Akmeşe, 2020: 196). Sinema, toplumda bir yansıtıcı görevi üstlenmekte ve hayattan aldığı konuları yeniden biçimlendirerek izleyiciyle buluşturmaktadır. Bir sanat alanı olmanın ötesinde kültür aktarımında da önemli bir işleve sahip olan sinema filmleri eğitim alanında da yöntem olarak kullanılmaktadır (Yanmaz, 2011). Sinema filmleri, insanları eğlendirme, boş vakit etkinliği ve sanatsal birer faaliyet olmanın yanı sıra insanları bilgilendirme ve harekete geçirme işlevlerini de bünyesinde barındırmaktadır (Hauser, 1984).

Sinema literatürü incelendiğinde eğitim sistemi, öğretmen ve öğrenci temsillerinin birçok sinema filmine konu olduğu görülmektedir. Eğitim konusunu işleyen filmlerin genel olarak idealist ve sistem karşıtı öğretmen temsillerini ön plana çıkardığı ve bu idealist temsillerin sistemin tüm dayatmalarına rağmen mesleklerini en iyi şekilde yapmaya çalıştıkları gözlenmekte-

dir. Eğitim sistemi ve öğretmenlik mesleğinin yer aldığı sinema filmlerine dünya sinemasından *Dead Poets Society* [Ölü Ozanlar Derneği], *Good Will Hunting* [Can Dostum], *Black* [Siyah], *Freedom Writers* [Özgürlük Yazarları], *Beyond the Blackboard* [Ders Tahtasının Ötesi], *The Ron Clarck Story* [Zafer Benim], *Taare Zameen Par* [Yerdeki Yıldızlar], *To Si With Love* [Sevgili Öğretmenim] (URL-1) gibi birçok film örnek olarak gösterilebilir. Yönetmenliğini Rajkumar Hirami'nin yaptığı *Üç İdiot* (2009) filmi, eğitim sisteminin eleştirisini farklı bir perspektiften ele alarak eğitim temalı birçok filmde bu yönüyle ayrılan bir film olarak dikkat çekmektedir. Eğitimin bir yarış olarak görüldüğü, geleneksel, ezbere dayalı, katı eğitim yaklaşımının eleştirisini sert ama mizahi bir biçimde ele alması bu anlamda *Üç İdiot*'u diğer eğitim temalı yapımlardan ayırmaktadır. Eğitim temalı sinema filmlerinde eğitim ve öğretmen temsilleri büyük çoğunlukla geleneksel sistemin dışında, problemlerle boğuşan idealist öğretmen temsillerini ön plana çıkarmakta, öğrencilerin hayatına dokunan, öğrencilerin değişim ve dönüşümüne katkı sağlayan öğretmen modellerinin merkeze alındığı görülmektedir.¹

Üç İdiot filmi eğitimin bir yarış olarak görüldüğü ve ezberciliğe dayanan geleneksel eğitim anlayışının egemen olduğu bir mühendislik okulu olan ICE ve öğrencilerini odağına alır. Hindistan'ın en iyi ve en prestijli okulu olarak kabul edilen ICE mühendislik okulunu kazanan üç öğrencinin hayatını konu alan film, bu temsiller üzerinden uygulanan eğitim yöntemini sert bir biçimde eleştirmektedir. Filmde Rancho (Aamir Khan) ve Profesör Viru (Boman Irani) temsilleri ön plana çıkmakta ve bu temsiller üzerinden eğitim sistemiyle ve uygulanan yöntemlerle ilgili çok boyutlu okumalar olanaklı kılınmaktadır. *Üç İdiot*; ebeveyn çocuk ilişkisi, ebeveynlerin yanlış tutumları, çocuklarına uyguladıkları psikolojik baskı, disiplin, otorite, katı kurallar, zorunluluk ve sorumlulukların bireyi kendisine nasıl yabancılaştırdığını, ezber ve yarışa dayalı eğitim sisteminin düşünme yetisini kaybeden bireyi nasıl maki-neleştirdiğini etkili bir dille aktarmaktadır:

Filmde öğrenci merkezli anlayış, bilgiye ilişkin anlayış, bilginin kullanılmasına ilişkin anlayış, eğitim sistemlerinin ezber yapılmasına yönelik eleştiri, gelecekle hakkında başkalarının karar verdiği mutsuz öğrenciler, öğretim elemanlarının yanlış tutumları gibi önemli konular görsel bir şölen halinde sunulmaktadır (Yıldırım vd., 2016: 214).

¹ Bu konuyla ilgili bk. *Ölü Ozanlar Derneği* (1989), *Koro* (2004), *Özgürlük Yazarları* (2007).

Sinema ve eğitim ilişkisi Türkiye’de de bazı akademik çalışmalara konu olmuş, film ve eğitim sistemi ilişkisi sıkça ele alınmıştır. Literatür incelendiğinde sinema ve eğitim ilişkisinin, sinema filmlerinin eğitim alanındaki işlevinin araştırıldığı çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Güven Yıldırım, Köklükaya ve Selvi (2015) çalışmasında fen bilgisi öğretmen adaylarının *Üç İdiot* filmindeki fen alanının günlük hayatta kullanımı ve ailenin eğitim sürecindeki rolüne yönelik görüşleri değerlendirilmiştir. Yıldırım, Tüzel ve Yar Yıldırım (2016) ise çalışmasında *Üç İdiots* ve *Taare Zameen Par* filmlerinde yer alan eğitimsel mesajları odağa alarak bu mesajların eğitimciler tarafından nasıl değerlendirildiğini incelemiştir. Sıvacı (2017) da yine *Taare Zameen Par* filmi ile ilgili çalışmasında sinema ve eğitim ilişkisini odağına alarak öğretmen eğitimi ve sinema ilişkisini ele almıştır. Ayrıca; Oruç ve Sarıbuğdak; Topal; Topal ve Tortop; Pektaş, Çetin, Işık, Kirman ve Metin Türkiye’de filmlerin eğitsel açıdan değerlendirmesine yönelik çalışmalar yapmışlardır (Sıvacı, 2017).

Bu çalışmada filmin bütünsel bir biçimde analiz edilebilmesi ve temsillerin çerçeveleme çözümlemesinin yapılabilmesi için disiplin ve otorite kavramlarının ele alınması, eğitim modelleri, bankacı eğitim modeli, probleme dayalı eğitim modeli kavramlarının açıklanması önem taşımaktadır. “Disiplin” ve “otorite” kavramları eğitim alanında sıkça kullanılan kavramlardır. En basit haliyle sözlük anlamları incelendiğinde disiplin kavramı şu şekilde tanımlanmaktadır:

Bir topluluğun, yasalarına ve düzenle ilgili yazılı veya yazısız kurallarına titizlik ve özenle uyması durumu, sıkı düzen, düzence, düzen bağı, zapturapt-kişilerin içinde yaşadıkları topluluğun genel düşünce ve davranışlarına uymalarını sağlamak amacıyla alınan önlemlerin bütünü (URL-2).

Disiplin kavramının bu tanımlamasına karşın otorite kavramının ise “yaptırma, yasak etme, emretme, itaat ettirme hakkı veya gücü, yetke, sul-ta, velayet” (URL-2) şeklinde tanımlandığı görülmektedir. Otorite kişinin şiddete başvurmadan gerek toplumsal konumu gerekse nüfuzundan aldığı güçle diğerlerine istediğini yaptırma gücü olarak ifade edilebilir. Kavram özünde gösterilen itaatin hiçbir zaman tamamen zorlama içermemesi olgusuna dayanmaktadır (Reboul, 1991: 74). Tanımlardan da görüldüğü üzere disiplin; yasak, uyma, itaat ve sıkı düzeni içermektedir. Otorite de aynı kavramları içermekte ancak özünde otoriteye karşı diğerlerinin itaati tamamen zorlamaya dayanmamaktadır. Bahsi geçen iki kavram da geleneksel yakla-

şımın içerisinde yer alan bankacı eğitim yaklaşımının temel unsurları arasında yer almaktadır.

İnsanların toplum standartlarını, inançlarını ve yaşamı bütün boyutlarıyla kapsayan tutum ve davranışların kazanılmasında etkili olan ve sosyal süreçlerin toplamı olarak değerlendirilen eğitim birçok tartışmaya konu olmuştur. Geleneksel eğitime karşı özgürlükçü eğitim teorileri ortaya atılmış ve 20. yüzyılda eleştirel eğitim felsefesi adında yeni bir disiplin inşa edilmiştir. Bu disiplin kendi içerisinde farklı anlayışları barındırır da temelde sosyal kurumlar ve eğitim ilişkisini odağına almakta ve mevcut eğitim anlayışının itaati içselleştirdiğini ve bireyin özgürlüğünü ve yaratıcılığını geliştirmesini engellediğini vurgulamaktadır (Yılmaz, 2016: 300). Eleştirel pedagojinin önde gelen isimlerinden biri olan Paulo Freire, geleneksel eğitimin bireyin özgürlüğünü kısıtladığını savunmuş ve özgür bireyin gelişimini destekleyecek eğitim yönteminin asıl olması gerektiğine ilişkin çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bu çalışma, *Üç İdiot* filmi Freire'nin bankacı eğitim modeli olarak tanımladığı geleneksel eğitim modeli ve bu modele karşı alternatif olarak önerdiği probleme dayalı eğitim modeli bağlamında değerlendirmektedir.

Paulo Freire ve Bankacı Eğitim Modeli

Eleştirel eğitim felsefesinin önemli temsilcilerinden biri olan Paulo Freire (1991) geleneksel eğitim modelini “bankacı eğitim” olarak tanımlamış ve bu eğitim modeline alternatif olarak probleme dayalı eğitim modelini önermiştir. Freire temel olarak eğitimi bilgi ile ilişkilendirmekte ve tarafsız eğitim kavramının gerçekliğini sorgulamaktadır. Ona göre eğitim, insanların var olan sistemin mantığıyla bütünleşmesini kolaylaştırarak düzene uygunluk sağlamakta kullanılan bir araç olarak ya da insanların kendilerini içinde buldukları gerçekliğe eleştirel ve yaratıcı bir bakış açısıyla baktıkları, dünyalarının dönüştürülmesine nasıl katılacaklarını keşfettikleri bir “bir özgürlük pratiği” olarak işlev görmektedir (Freire'den akt. Ayhan, 1995). Freire geleneksel eğitim uygulamalarını, herhangi bir bankada yapılan işlemlere benzeterek eğitim modelini “bankacı eğitim” olarak adlandırmaktadır. Eğitim sürecinde öğrencilerin “yatırım nesnelere”, eğitimcilerin ise “yatırımcı” gibi işlev gördüğünü vurgulamaktadır. Bu sistemde öğrenci anlatılanları mekanik bir biçimde ezberlemekte, öğrenciler eğitimciler tarafından doldurulması gereken kaplara dönüştürülmektedir. Eğitimci kapları ne kadar çok doldurursa o derece iyi bir eğitimci, kaplar-öğrenciler ne kadar doldurulmalarına izin verirse, o denli iyi öğrenci olarak değerlendirilmektedir (Yılmaz, 2016). Görülebileceği gibi “bankacı eğitim modeli” öğretmeni mer-

keze alan bir yaklaşımdır. Bu yaklaşımda, bilgi statik bir veri, öğrenciler ise edilgen nesnelere olarak konumlandırılmaktadır. Bu eğitim modelinde öğretmen bilgi veren kaynak konumundayken öğrenci pasiftir. Kendisine verilen bilgileri alıp ezberler. Bilgiyi araştırma, yorumlama ve eleştirme ihtiyacı duymaz (Akdağ, 2006: 11). Kısaca ifade etmek gerekirse öğretici her şeyi bilir, ana kaynaktır, konuşur, bilgileri aktarır, öğrencileri disipline eder, eylemi gerçekleştiren kişi ve eğitimin öznesi konumundadır. Bankacı eğitim yaklaşımında öğretici baskın durumdadır. Öğrenci, öğreticinin verdiği bilgileri koşulsuz kabul eder ve öğreticiye koşulsuz bir biçimde uyar (URL-3). Freire bu eğitim modelinin öğrenciyi nesneleştirerek pasifleştirdiğini, baskıcı ve otoriter bir yapı sergilediğini ve egemen gücün tahakkümünü sürdürmesine hizmet ettiğini ifade ederek reddeder. Bu modele alternatif olarak “problem tanımlayıcı eğitim” olarak adlandırdığı bir model önerir. Problem tanımlayıcı model diyalogu temele alır. Problem tanımlayıcı eğitim modelini ise bankacı modelin tam tersi olarak düşünmek mümkündür.

Problem tanımlayıcı eğitim modelinde karşılıklı iletişim önemli bir yer tutar. Öğretici ve öğrenen karşılıklı bir etkileşim içerisinde. “Gerçek” üzerinde çalışılacak ve çözümlenecek bir problem olarak görülür (URL-3). Bu eğitim modelinde araştırma, inceleme, eleştirme ve sorgulama esastır. Tek taraflı bilgi akışından ziyade interaktif bir iletişim söz konusudur. Öğretici ve öğrenen birey, keskin sınırlarla ve katı kurallarla ayrılmaz. Öğrenen etkileşim sürecinde zaman zaman öğretici olarak da konumlanabilir. Öğrenci öğretmenin verdiği bilgiyi alır, sorgular, değerlendirir ve yorumlayarak geribildirimde bulunur. Problem tanımlayıcı eğitim modelinde öğretici ve öğrenen arasındaki keskin ayırım ortadan kalkar ve karşılıklı ilişki, başka bir forma dönüşür. Öğretici aynı zamanda öğrenendir, öğrenen bireyler de kendilerine öğretilen bu süreçte aynı zamanda öğreten kişilere dönüşür (Freire, 1991). Katılımcı eğitim modeli öğrenen bireye sorgulama, merak, anlamlandırma yetisi ve düşünme becerisi kazandırır.

Yöntem

Bu çalışmanın amacı, yönetmenliğini Rajkumar Hirami'nin yaptığı *Üç İdiot* (2009) filminin eğitim yaklaşımının eleştirel bir perspektiften çerçeveleme çözümlemesi yöntemiyle analizinin ortaya konulmasıdır. Çerçeveleme çözümlemesi, yöntemi incelenen içeriğin bütünsel bir bakış açısıyla ele alınmasına olanak veren ve niteliksel durum analizini de mümkün kılan işlevsel bir yöntemdir. Çerçeve konsepti esas alınarak geliştirilen bu yöntem, herhangi bir konu ya da olayın içerik oluşturulurken bir seçme ve eleme işlemine tabi tutulduğu görüşüne dayanmaktadır. Çerçeveleme, fikir aşama-

sından post-prodüksiyon aşamasına kadar süren çok boyutlu ve kapsamlı bir süreçtir. Çerçevelemeyi; konusal çerçeveleme, içeriksel çerçeveleme ve görüntü çerçevelemesi olmak üzere üç boyutta ele almak mümkündür (Akmeşe, 2017). Çerçeveleme sürecinin üç boyutunda da görüldüğü üzere içerik üreticiler yapımın fikir aşamasından izleyiciye sunulduğu ana kadar ele alacağı malzemeyi öncelikle sınırsız olay/konu içerisinde bir seçimde bulunarak konusal bir çerçeveleme yaparak başlatır. Çerçevelemenin ikinci aşaması olan içeriksel çerçeveleme boyutunda ise seçtiği konuya ait özellikler arasında bir seçme ve eleme işlemine tabi tutarak ön plana çıkarmak istediği özellikleri çerçevenin içerisine dâhil eder, görmezden gelinmesi gerektiğini düşündüğü özellikleri ise dışarıda bırakır. Görüntü çerçevelemesi sürecinde de içeriksel çerçeveyi destekleyecek her türlü görsel ve işitsel materyal kullanılarak iletilmek istenen mesaj güçlendirilir. Bütünsel olarak kurulan çerçeveler ile verilmek istenen mesaj ve oluşturulmak istenen bakış açısı çerçevelemenin içerisine dâhil edilen referanslar aracılığıyla izleyiciye aktarılır. İzleyici bu çerçeveler aracılığıyla çoğu zaman farkında olmadan o konuya ilişkin düşüncelerini tutum ve davranışlarını verilen referanslara uygun bir şekilde sergiler (Akmeşe, 2020).

“Kitlesele bir sanat olan sinema insanı insana anlatan, insanı görünür kılan işlevsel bir alandır” (Akmeşe, 2020: 58). Sinema filmlerinde yer alan temsiller birçok araştırma için kaynak oluşturmaktadır. Filmlerin analizi filmde temsil edilen toplumun küçük bir evrenini oluşturmaktadır. Bu nedenle filmlerde yer alan temsillerin nasıl çerçvelendiği ve aktarıldığı önem taşımaktadır. Çünkü kurulan çerçeveler toplumsal bakış açısının oluşturulmasında önemli referanslardır. Bu bağlamda bir film sadece öykü anlatan bir araç değildir. Filmde yer alan her temsil toplumsalın bir boyutuyla yansımaları ve aynı zamanda temsil edilen şeyle ilgili birçok veriyi bünyesinde barındıran bir kaynaktır.

Çerçeveleme çözümlemesi içerik oluşturulurken bir seçme ve eleme işlemine tabi tutulduğu görüşüne dayanmaktadır. Bu seçme ve eleme işlemi gerçekleştirilirken konunun/olayın bazı yönleri ön plana çıkarılır, bazı yönleri de görmezden gelinerek çerçevenin dışında bırakılır. Kurulan her çerçeve bu anlamda konu ile ilgili referanslar sunar ve hedef kitlenin/izleyicinin ilgili konuya yönelik algısının biçimlenmesinde belirleyici bir unsur olarak işlev görür (Akmeşe, 2020: 211). *Üç İdiot* filminin analiz edilmesi sonucunda filmde eğitim, aile, öğretmen, öğrenci, sistem, temsillerinin çerçvelendiği gözlenmektedir. Çerçeve analizine yönelik veriler analiz kısmında detaylı bir biçimde ele alınmıştır. Çerçeveleme çözümlemesinin üç boyutu -konusal,

içeriksel ve görüntü çerçevelemesi- çözümlenmede göz önünde bulundurularak bütünsel bir analiz yapılmış ve filmde yer alan karakterler derinlemesine analiz edilerek temsillerin nasıl çerçvelendiği tespit edilmiştir.

Üç İdiot Filminin Konusu ve Filmde Ön Plana Çıkan Karakterler

Film, Hindistan'ın en iyi mühendislik okulu olan ICE'de eğitim almaya hak kazanan farklı kültüre sahip üç öğrencinin hayatını odağına almaktadır. Bu öğrencilerin hikâyeleri üzerinden eğitim sistemi, ebeveyn tutumları ve toplumsal baskıyı gözler önüne sermektedir. Ülkede uygulanan eğitim sisteminin öğrencileri yarıştırmaya üzerine kurulduğu, sistemin mutlak doğruluğuna inanan, bu yöntemleri birebir uygulayan öğretim üyeleri ve bu sisteme boyun eğmeyen ana karakter Rancho'nun (Aamir Khan) mücadelesine tanık oluruz. Yarış ve ezberciliğe dayalı sıkı disiplin ve otorite ile kuşatılmış eğitim sisteminin sert bir eleştirisini yapan filmde, ön plana çıkan karakterler ve özelliklerini şu şekilde ifade etmek mümkündür.

Profesör Viru: Boman İrani'nin canlandırdığı Viru karakteri, otoriter anlayışın hâkim olduğu bankacı eğitim sisteminin yetiştirdiği bir eğitimcidir. Viru, disiplin ve otoriteyi hayatının merkezinde konumlandıran hayatı bir yarıştan ibaret gören ve her zaman birincilik için yarışılması gerektiğini düşünen bir karakter olarak çerçevelemiştir. Yarışın doğanın kanunu olduğunu düşünen Viru, okulun ilk günü elinde bulunan guguk kuşu yuvasından aldığı yumurtayı yere bırakır ve yumurta kırılır. Ne olduğunu anlamaya çalışan, şaşkın haldeki öğrencilere hitaben şu sözleri sarf eder: "Doğanın kanunu budur, yarış ya da öl!" Viru filmde, geleneksel eğitim sisteminde yetişen birinin eğitime bakışının temsilidir. Profesör Viru'nun yaşamla ilgili temel düşüncesi, hayatın bir yarıştan ibaret olduğu ve her zaman en iyi olmak yani yarışta birinci olmak için mücadele edilmesi gerektiğidir. Profesör Viru, yetiştiği eğitim sisteminin ve uyguladığı eğitim modelinin doğru olduğunu ve en iyi olmak için tolerans ve duyguya yer olmadığını düşünür. Bu düşüncesini hayatının tüm alanlarında uygular. Rancho'nun okula gelmesi, Profesör Viru'nun 32 yıllık dengesini altüst eder ve Profesör Viru büyük bir değişim yaşar. Bu değişimin sebebi, öğretme eyleminin nasıl gerçekleşmesi gerektiğini teori ve pratiğiyle kanıtlayan Rancho'dur.

Rancho: Aamir Khan'ın canlandırdığı Rancho karakteri aynı zamanda filmin ana kahramanıdır. Rancho bilginin sadece ezber, not ve diplomadan ibaret olmadığını düşünür. Onun için bilgi gündelik hayatta kullanılması gereken, merak uyandıran ve anlamı ve işlevi bilindiği takdirde değerli olanıdır. Yani Rancho için bilgi kuramsal olan değil pragmatik olandır. Ezberci

eğitim, otorite ve disipline dayalı yaklaşımın öğrencileri makineye dönüştürdüğünü, baskı ve dayatmanın bireyin ifade gücünü körelttiğini ve düşünme yetisini kullanmamasına yol açtığını düşünür. Okula geldiği ilk gün, üst sınıfların yeni gelen öğrencilere yaptığı uygulamayı reddederek, süregelen sistemin bir parçası olmayacağını, filmin ilk sahnesinde hissettirir.

Farhan: R. Madhavan'ın canlandırdığı Farhan karakteri orta gelir düzeyine sahip bir aileden gelmektedir. Doğduğu ilk gün, babası onun mesleğine karar vermiştir. Farhan çok iyi vahşi doğa fotoğrafları çeker, küçüklüğünden beri fotoğrafçı olmayı hayal eder. Ancak ailesi onun mühendis olmasını istediği için onlara karşı gelemez ve mühendislik okuluna gider.

Raju: Sharman Joshi'nin canlandırdığı Raju karakteri düşük gelir düzeyine sahip bir aileden gelmektedir. Yatalak bir baba, başlık parası olmadığı için evlenemeyen bir abla ve sürekli pahalılıktan şikâyet eden bir anne Raju'nun tüm hayatını kuşatmıştır. Raju mühendislik mesleğini çok sevdiği halde, sorumluluk ve zorunlulukların yaşattığı psikolojik baskı sebebiyle başarılı olamayan bir karakter olarak çerçevesizdir.

Chatur: Omi Vaidya'nın canlandırdığı Chatur karakteri, otoriter eğitim yaklaşımında ideal öğrenci temsili olarak çerçevesizdir. Otoriteyi koşulsuz kabul eden Chatur, okulun ilk günü Profesör Viru'nun belirlediği kurallara birebir uyan, birinci olma yarışına dâhil olan ve sorgulamadan uygulananı yapan bir temsil olarak çerçevesizdir. Nitekim öğretmenler günü için yapacağı konuşmanın metni Rancho ve Farhan tarafından değiştirildiği ve içerisine uygunsuz ifadeler yerleştirildiği halde -sadece ezberlemeye odaklandığı için- düşünmeden sorgulamadan metni olduğu gibi ezberlemiş ve sunum günü ezberlediklerini tekrar ederek trajikomik bir duruma düşmüştür. Bu örnek, ezberci eğitimde yetişen öğrencinin sorgulama yetisini kaybettiğinin önemli bir temsildir.

Pia: Kareena Kapoor'un canlandırdığı Pia karakteri, Dekan Viru'nun küçük kızıdır. Babası Viru, Pia doğduğunda yapacağı mesleğe karar vermiştir. Pia mecburen babasının kendisi için uygun gördüğü tıp doktorluğu eğitimini almıştır. Para, maddiyat ve statü gibi unsurları önemseyen bir mühendisle nişanlıdır. Yolunun ablasının düğününde Rancho ile kesişmesiyle bir dönüşüm yaşamaya başlayan Pia, toplumsal kalıp yargılarının ve içerisinde bulunduğu yaşamın saçmalıklarının farkına vardıkdan sonra bakış açısı tamamen değişir. Duygu, dostluk ve aşk kavramları onun için anlam kazanır.

Bankacı Eğitim Modelinin Çerçevesi: Profesör Viru Temsili

Profesör Viru filmde otoriter anlayışın hâkim olduğu bankacı eğitim modelinin bir prototipi olarak çerçevesi çözülmüştür. Viru, hayatı bir rekabet ve yarış olarak görür. Yetiştirdiği eğitim sistemini 32 yıllık meslek hayatının her alanında uygulayan Viru zamandan tasarruf etmek, birinci olmak ve kazanan olmak için sürekli kendisini baskılar. Zaman kazanımı için, aynı anda iki eliyle yazı yazmak için kendisini eğitir, cırt cırtlı kravat takar ve zamanı sürekli çalışarak geçirdiği için traş olma, tırnak kesme vb. temel ihtiyaçları -gereksiz yere zaman harcamamak adına- öğle arası molalarında uykuya ayırdığı 7 dakikalık sürede yaptırır. Viru'nun sergilediği davranışlar bu anlamda bankacı eğitim modeli ile örtüşmektedir. Geleneksel eğitim anlayışının yapıtaşı olan bankacı eğitim modelinde öğrenen bireyler (öğrenciler) bilgiyi otoriteden (öğreticiden) alırlar ve bu bilgiyi sadece gerektiğinde kullanırlar. Bu yaklaşım, bilgiyi sadece ona sahip olanın verebileceği bir şey olarak görür. Öğretici rolündeki kişi öğrenen bireyleri içi doldurulması gereken bir nesne olarak konumlandırır. Bu yaklaşımda öğretici ne kadar çok bilgi yüklemesi yaparsa o derece başarılıdır. Öğrenen konumundaki birey ise ne kadar sessiz olur ve söylenileni yapmak için hazır bir vaziyette ise o denli iyi bir öğrencidir (Freire, 1991).

Filmde geleneksel eğitimin temsili olarak, başta Profesör Viru olmak üzere ICE'nin tüm öğretim üyeleri; kitaptaki bilgileri birebir aktaran, bu bilgilerin dışındaki alternatiflere kulak tıkayan, tekdüze öğreticiler olarak gösterilmektedir. Fakültenin dekanı Profesör Viru, filmin birçok sahnesinde geçen diyaloglarda Rancho'ya "sen kitaptan daha iyi bildiğini mi iddia ediyorsun", "bize mühendislik mi öğretmeye çalışıyorsun" ifadelerini kullanarak, geleneksel eğitim yaklaşımının öğrenciyi edilgen bir konuma yerleştiren yapısının altını çizmektedir. Bu bağlamda *Üç İdiot* filminde yer alan eğitimci ve eğitim sistemine ait temsillerinin geleneksel eğitim anlayışıyla örtüştüğü gözlenmektedir.

Profesör Viru yarışta sadece birinci olmanın önemli olduğunu, ikincilerin hiçbir zaman hatırlanmadığını düşündüğü için bu anlayışı öğrencilere empoze ederek onları bir yarışa sürüklemeye çalışır. Öğrencileri okulda karşıladığı ilk gün, bir yuva ve guguk kuşu göstererek guguk kuşlarının yuva yapmadığını, yumurtalarını başka yuvalara koyduğunu söyler. Yavruların büyü-yüp yuvalarından çıktıklarında ise yuvadaki diğer yumurtaları attıklarını anlatarak başlar. Bu örneği öğrenciler üzerinden somutlaştırarak okula girmek için başvuran 400.000 kişi arasından sadece 200 kişinin kabul edildiği okul sistemini anlatır. Öğrencilere başvuruların yer aldığı kartonları göstererek

“siz bu başvuruyu sahiplerini hepsini öldürdüğünüz için buradasınız” mesajını verir.

Görsel 1. Profesör Viru'nun İlk Dersi: “Onların hayatları cinayetle başlar, bu onların doğası”. (URL-4).

Viru uyguladığı katı disiplinin işlevsel olduğuna inanan bir eğitimci temsili olarak çerçevelemektedir. Katı disiplin anlayışı, oğlunun trenden atlayarak intihar etmesi, uyguladığı psikolojik baskı sebebiyle Joy Lobo'un intihar etmesi ve Raju'nun intihar girişimi gibi sonuçlar doğurduğu halde yaşananlar için ne sistemi ne de kendisini sorgulayan Viru aksine yaşananları bireylerin başarısızlığı ve zayıflığına bağlayarak hayatta kalmanın koşulunun en iyi olmak için daha çok çalışma gerektirdiğini her fırsatta dile getirerek sisteme bağlılığının altını çizerek. Viru, aktardığı örnekte de görüldüğü gibi, vahşi doğa gibi gördüğü yaşamda ayakta kalmaya çalışan ve hayatta kalmasının tek yolunun diğerlerini yok etmesi gerektiğine inanan bir bireydir.

Otoriter Ebeveynlik ve Psikolojik Baskıların Çerçevelemesi

Eğitim alanında yapılan birçok çalışmanın ortaya koyduğu gibi bireylerin mesleki tercihlerinde ailelerin çocukları için öngördükleri kararların belirleyicidir (Aytekin, 2005) ve bireylerin meslek seçimini etkileyen kişiler aslında aile bireyleridir (Noyler, Kepçeoğlu, Erjem, Feldman'dan akt. Güven Yıldırım vd., 2015). Filmde de ebeveynlerin yanlış tutumlarının ve dayatmalarının çocuklarını mutsuz ettiği ve yaşamlarını olumsuz etkilediğinin altı çizilmiştir. Örneğin Viru'nun katı tutumu yüzünden oğlunun trenden atlayarak intihar etmesi, kızı Pia'nın tıp okumasının babasının tercihi olması, büyük kızının zengin ve toplumun onayladığı bir adamla evlenmesi tamamen Viru'nun tercihleridir.

Farhan'ın vahşi doğa fotoğrafçısı olma hayalini terk ederek babasının daha doğum sırasında kendisi için seçtiği mühendislik mesleğine yönelmesi,

Raju'nun ailesinin sosyo-ekonomik sıkıntılarına çare bulma ve ablasının başlık parasını kazanma zorunluluğunun yaşattığı kaygı ve korkuların temel sebebinin annesinin ona uyguladığı psikolojik baskıdan kaynaklanması ve Joy Lobo'nun mezuniyet projesi onaylanmadığı için intihar etmesi bütün bunların temelinde otoriter ebeveynlerin çocuklarına dayattığı tercihler ve tercihlerin doğurduğu sonuçların karakter temsilleri üzerinden çerçevelendiği gözlenmektedir. Bu örnekler üzerinden ebeveynlerin sergilediği otoriter yaklaşımın aslında çocuklarda psikolojik ve fiziksel anlamda çok ciddi tahribatlar yarattığı ve onları mutsuz bir geleceğe sürüklediği aktarılmış ve hatta bu travmalarla baş edemeyen çocukların intihara sürüklendiği kurulan çerçevelerle somutlaştırılmıştır.

Geleneksel Eğitim Yaklaşımı ve Eğitim Yönteminin Çerçeveselenmesi

Filmde geleneksel bankacı eğitimin en etkili biçimde çerçevelendiği iki önemli sahneyi öğretmenin makinanın tanımını sorduğu sahne ve Viru'nun Rancho'yu kürsüye çıkararak onu aşağılayarak "hadi bize mühendislik anlat bay çok bilmiş" ifadesini kullandığı sahne olarak değerlendirmek mümkündür. "Makine nedir?" sorusunu Rancho'ya yönelten öğretmen Rancho'nun gündelik hayattan verdiği örnekleri aşağılayarak, onu kitaptaki tanımını yapmadığı için tersler ve bunun üzerine Chatur'un kitaptan birebir ezberlediği tanımını söylemesi üzerine öğretmenin "enfes" diyerek mest olması Rancho'yu şaşkırtır. Kendisinin de aynı şeyleri basit bir dille anlattığını ifade edince öğretmen şu cevabı verir: "Sınavdan geçmek istiyorsan kitaptaki tanımını yazacaksın." Bunun üzerine Rancho "ama başka kitaplar da var" sözünü söyler söylemez, öğretmen bu cevabı saygısızlık kabul ederek Rancho'yu sınıftan kovar. Rancho öğretmenin tutumunun yanlış olduğunu göstermek için keskin zekâsını kullanır ve sırasına doğru geri döner. Bunun üzerine öğretmen "niye geldin" sorusunu sorunca Rancho kitabın teknik tanımını yapar. Herkes şaşkındır ve ne olduğunu anlayamaz. Öğretmen "ne diyorsun" sorusunu sorunca Rancho "kitap efendim, kitaplarımı unuttum" der. Öğretmen öfkelenerek "neden basit bir biçimde söylemedin" ifadesini kullanır. Rancho'da "biraz önce denedim ama işe yaramadı" ifadesini kullanarak öğretmenin tavrı ve yönteminin yanlış olduğunu gösterir. Rancho bu davranışıyla bankacı eğitim modeline karşı diyalogu ön plana çıkaran probleme dayalı eğitim modelini temsili olarak çerçevelenmiştir.

İkinci önemli sahne ise Viru'nun Rancho'yu "bize mühendislik öğretmeye mi çalışıyorsun" diyerek onu kürsüye çıkarması sonucu Rancho temsili üzerinden geleneksel eğitim modelinin sert bir şekilde eleştirildiği sahnedir. Rancho tahtaya bir şeyler yazar ve bu kavramların cevabının bulunması için

30 saniye süre verir. Bunun üzerine herkes bir yarışa girer. Kitaplar havada uçuşur, Viru da yarışa dâhil olur. Ancak süre dolmuştur ve hiç kimse cevabı bulamamıştır. Bulması da mümkün değildir. Çünkü yazılan kavramları kendisi uydurmuştur. Burada yanlış öğretme yöntemlerini eleştiren Rancho bilimin merak uyandırması gerektiğinin, ilgi gerektirdiğinin, salt ezber bilginin sadece yarışa sürüklemekten ve düşünme yetisini köreltmekten öteye gitmediğinin altını çizerek ve şu cümleleri sarf eder: “Bir sirk aslanı kırbacın korkusu ile sandalye üzerinde oturmayı öğrense de biz böyle bir aslana iyi terbiye edilmiş diyebiliriz ama ‘iyi eğitilmiş’ diyemeyiz.” Burada eğitim sisteminin baskıyla, korkuyla ancak öğrencileri terbiye edebileceği, korku ve baskının eğitimde işe yaramadığı, doğru yöntemin merak uyandırarak ve ilgiyle gerçekleştirilebileceği mesajı Rancho’nun kurduğu diyaloglar aracılığıyla çerçevelenmiştir.

Öğrenci Temsillerinin Bankacı ve Probleme Dayalı Eğitim Modelleri Bağlamında Çerçevesi: Chatur vs. Rancho

Chatur bankacı eğitim modelinin ideal temsili olarak çerçevelenmektedir. Okulda en iyi olmak için her şeyi feda etmeye hazır bir öğrenci temsilidir. En büyük hedefi bölümde birinci olmak mezun olduktan sonra iyi bir hayat sürmek ve bol para kazanmaktır. Verilen tüm görevleri koşulsuz yerine getirir. Doldurulmaya hazır bir kap gibi çerçevelenmiştir. Sürekli ders çalışarak Viru’nun bir gün karışılacağı en iyi öğrencisine vermeyi vaat ettiği dolma kalemin sahibi olmak için bütün varlığıyla yarışa dâhil olur. Okulun en iyi öğrencisi olma hırsı onu kontrolden çıkarır. Sınav öncesi arkadaşlarının dikkatini dağıtmak için pornografik dergi dağıtır. Hafızasını güçlendirmek için destekleyici haplar içer. Chatur verilen bilgiyi sorgulamadan, merak etmeden ezberleyen bir temsil olarak çerçevelenir. Hırs, onu kuşatır. Arkadaşlarını ispiyonlaması yaptığı bütün eylemler yarışta en iyi olma amacını gerçekleştirilmeye yöneliktir. Ancak bütün çabalara rağmen ikincilikten öteye gidemez.

Rancho uygulanan eğitim yönteminin yanlış olduğunu, bilginin ezberden ibaret olmadığını, merak ilgi gerektirdiğini, bilginin ancak anlamlandırılarak, pratikte uygulanarak işe yaradığını, korku, baskı ve kaygıların bireyi makineleştirmekten öteye gitmediğini temsil eden karakterdir. Okula geldiği ilk gün üst sınıfların yeni gelen öğrencilere dayattıkları uygulamaları reddederken farklı olduğunu gösterir. Üst sınıf öğrencisinin ona zorla durumu kabul ettirmeye çalışması ve onu soyunmaya zorlaması üzerine bilgisini pratiğe dönüştürerek üst sınıf öğrencisini bloke eder ve dikkatleri üzerine çeker.

Sevgi, ilgi ve merakın başarıyı getirdiği film boyunca Rancho temsili üzerinden kurulan çerçevelerle izleyiciye aktarılır.

Uygulanan eğitim yönteminin geçersizliğini her defasında kanıtlayarak Viru'nun 32 yıllık eğitim anlayışını sarsan Rancho filmin final sahnesine doğru Viru'nun kızının doğumuna yardım ederek bilginin pratik hayatta kullanılsa işlevsel olabileceği savını da bir anlamda kanıtlamış olur. Profesör Viru'da teknik olarak bu bilgi mevcut olduğu halde bilgiyi pratiğe uyarlayamaması, Rancho'nun önerdiği eğitim modelinin işlevsel olduğunun altını çizer. Viru bu durum karşısında yenilgiyi kabul eder ve 32 yıldır beklediği öğrencisinin Rancho olduğunu itiraf ederek, hocasının kendisine verdiği dolma kalemi Rancho'ya verir. Viru'nun Rancho'ya dolma kalemi vermesi bankacı eğitim modelinin çöküşünü ve Viru'nun değişimini/değişmesi gerektiğini temsil eder. Film, "içinde yaşadığımız yüzyılda insanın ve dolayısıyla bireysel farklılıkların ön plana alındığı konusunu" Viru ve Viru'ya büyük bir "yaşama" dersi vererek onun dönüşümünü gerçekleştiren Rancho üzerinden izleyiciye aktarmakta ve monist bir yapıya sahip olan bankacı eğitim modelinin iflasını hazırlamaktadır (Yıldırım vd., 2016: 240).

Görsel 2. Viru'nun Yenilgisi, Sistemin Çöküşü (URL-5).

Sonuç

Filmde otoriter eğitimin temsili olarak, ICE'nin tüm öğretim üyeleri; kiptaki bilgileri birebir aktaran, bu bilgilerin dışındaki alternatiflere kulak tıkayan öğreticiler olarak gösterilmektedir. Fakültenin dekanı Profesör Viru, filmin birçok sahnesinde geçen diyaloglarda Rancho'ya "sen kitaptan daha iyi bildiğini mi iddia ediyorsun", "bize mühendislik mi öğretmeye çalışıyorsun" ifadelerini kullanarak otoriter eğitim yaklaşımının altını çizmektedir. Bu bağlamda *Üç İdiot* filminde yer alan eğitimci ve eğitim sistemine ait temsillerinin bankacı eğitim anlayışıyla örtüştüğü gözlenmektedir.

Üç *Idiot* filmi, dünyanın büyük bir kısmında yıllardır hükümranlığını sürdüren ezber ve otoriteye dayalı geleneksel eğitim anlayışının, işlevsiz olduğunu, mizahi bir dil kullanarak sert bir biçimde eleştirir. Filmde Paulo Freire'nin bankacı eğitim modeli olarak tanımladığı geleneksel eğitim anlayışının insana hiçbir şey katmayacağı inancının savunucusu ve temsili olan Rancho, hiçbir derse ezberleme temelli yaklaşmaz. Gerçekten çok sevdiği mühendislik mesleğinde her bilgiyi yaşamın içinde kullanmak ve teoriyi pratikle birleştirmek için öğrenir. Ezbere dayalı bankacı eğitim modelinin bir neferi olan Chatur karakteri ise, mesleğe olan sevgisinden ziyade; bu kaliteli okuldan mezun olan mühendislerin hayat standartlarına erişebilmek için çalışır. Sistem neyi emrediyorsa sorgulamadan yapar. Filmin sonunda, Chatur'un iyi bir şirkette yönetici seviyesinde çalışırken, Rancho (filmde sonradan gerçek adının Phunsunk Vandgu olduğu anlaşılıyor) karakterinin tüm şirketlerin ve yöneticilerin onunla çalışabilmek için seferber olduğu, mucit bir bilim insanı olması, ezbere dayalı ve öğrenciyi nesneleştiren bankacı eğitim modelinin yetiştirdiği bireylerin asla yaratıcı/özgür beyinler olamayacağı gerçeğini gözler önüne serer. Bu noktada bütün referans çerçeveleri bir anlamda bireyi kendi aklıyla hayatı sorgulamaya ve bir keşfe çıkmaya davet eder.

Ezber ve otoriteyi merkezine alan geleneksel eğitim sistemine eleştirel perspektiften bakıldığında, bankacı eğitim modelinin bireyi nesneleştirdiği ve yaratıcılığını öldürdüğünü ifade etmek mümkündür. Yarışın hüküm sürdüğü, bireysel farklılık ve ihtiyaçların hiç önemsenmediği bu sistemde, pasif konumdaki öğrencilerin kendini var edebilme, yaratıcılığını ortaya koyabilme imkânı sınırlanırken, tüm arkadaşlarına potansiyel rakip gözüyle bakan bireylerde, insani ilişkiler açısından da yetersizlik/güvensizlik gibi duygular oluşturabileceğini ifade etmek mümkündür. Filmde, bitirme projesinde başarılı olamayan mühendislik öğrencisinin intiharı, sürekli yarışma ve başarılamayınca çıkışsızlık karşısında öğrencinin ne hale getirildiğinin temsili olarak çerçevelenmiştir. Raju karakterinin omuzlarına yüklenen aşırı sorumluluk ve akademik başarı/başarısızlık zorunluluğunun getirdiği yük arasında nefes alamaz bir hale gelişiyse intiharı, geleneksel eğitim anlayışının öğrenciyi soktuğu bunalımın bir başka örneği olarak gösterilmektedir.

Sınav sistemi, başarı ve başarısızlığa göre öğrencilerin sıralarda oturma düzeni ve filmde yanlış gösterilen daha birçok uygulamanın altının çizildiği gözlenmektedir. Eğitim sistemini ve geleneksel eğitim modellerini sert bir biçimde eleştiren filmde, yaparak yaşayarak öğrenmenin önemi ve öğrenci merkezli, demokratik bir eğitim sisteminin referans çerçeveleri net bir bi-

çimde gözlenmektedir. Filmin son sahnesinde Rancho'nun eğitim verdiği okul (Skitsal School) öğrencilerin yaparak yaşayarak bilgiyi deneyimlediği diyaloga dayalı problem temelli eğitim sisteminin temsili olarak verilen örnektir. Filmin final sahnesi önerilen eğitim modelinin çıktısı olarak Rancho gerçek adıyla Phunsunk Vandgu'yu yanlış eğitim modelinin çıktısı olarak da Chatur karakterini referans çerçevesinin içerisine yerleştirerek bu iki temsil üzerinde düşünmeye yöneltir. Sonuç olarak, filmin iletildiği temel mesajın, insanın bir makine prensibi ile, tam verimle çalışmasını dayatan, hatayı, zayıflığı kabul etmeyen ve bireysel farklılıklara hiç önem vermeyip herkes-ten optimum başarıyı bekleyen bir eğitim modelinin ne akademik ne de insani olarak, iyi birey yetiştirmesinin mümkün olmadığı görülmektedir.

Kaynakça

- Akdağ, Bülent (2006). "Alternatif Eğitim Modelleri". *Zil ve Teneffüs Dergisi*, 6: 34-44.
- Akmeşe, Eşref (2020). "Ötekileştirmenin Diyalektiği Bağlamında Bireyin Varoluşsal Bunalımı Üzerine Bir Analiz: Çoğunluk 2010". *Middle Black Sea Journal of Communication Studies*, 5(1): 57-64.
- Akmeşe Eşref ve Akmeşe, Zuhale (2020). "Mizahla Estetize Edilen Egemen İdeolojinin Tezahürü: Muhsin Bey". *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, 3(3): 194-207.
- Akmeşe, Zuhale (2020). "Televizyonda Çerçevelemenin İçerik ve Anlama Etkisi". *Televizyon 4.0 Toplum 5.0 Döneminde Yeni İzlenç Yeni İzler Kit-İle*. Ed. Esennur Siner. Konya: Literatürk Yayınları, 203-218.
- Ayhan, Serap (1995). "Paulo Freire: Yaşamı, Eğitim Felsefesi ve Uygulaması Üzerine". *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences*, 28(2): 193-205.
- Aytekin, Arif (2005). *Meslek Seçimini Etkileyen Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Faktörler*. Yüksek Lisans Tezi. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Freire, Paulo (1991). *Ezilenlerin Pedagojisi*. Çev. Dilek Hattatoğlu ve Erol Özbek. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Güven Yıldırım, Ezgi vd. (2015). "Öğretim Materyali Olarak 3-İdiot Filmi ile Öğretmen Adaylarının Günlük Hayatta Fenin Kullanımı ve Eğitimde Aile Rolü Üzerine Görüşlerinin Belirlenmesi". *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2): 94-105.

Hauser, Arnold (1984). *Sanatın Toplumsal Tarihi 2: Rokoko, Klasizm, Romantizm, Naturalizm, Empresyonizm ve Film Çağı*. Çev. Yıldız Gölönü. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Reboul, Olivier (1991). *Eğitim Felsefesi*. Çev. Işın Gürbüz. İstanbul: İletişim.

Sıvacı, Sadık Yüksel (2017). “Öğretmen Eğitiminde Film: Öğretmen Adaylarının ‘Her Çocuk Özeldir’ Filmini Değerlendirmesi”. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1): 495-506.

URL-1: www.onedio.com/haber/egitime-ve-egitimcilere-dair-25-guzide-film-468968/ (Erişim Tarihi: 01.12.2020).

URL-2: <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 01.12.2020).

URL-3: www.alternatifokullar.com/files/2014/04/otoriter.pdf/ (Erişim Tarihi: 29.11.2020)

URL-4: <https://news.indiaonline.in/out-of-box/things-to-learn-from-drviru-sahastrabuddhe-364/> (Erişim Tarihi: 01.02:2021).

URL-5: <https://www.storypick.com/bollywood-college-campus-quiz/> (Erişim Tarihi: 01.02:2021).

Yanmaz, Pınar (2011). “Turizm Tanıtımında Sinemanın Rolü”. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 1(2): 112-139.

Yıldırım, Nail vd. (2016). “Aamir Khan Filmlerinin Eğitimsel Açıdan İncelenmesi: 3 Idiots (3 Aptal) ve Taare Zameen Par (Her Çocuk Özeldir) Üzerine Nitel Bir Değerlendirme”. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 36: 210-244.

Yılmaz, Zafer (2016). “Paulo Freire’nin Felsefesinde Özgürleşmenin Aracı Olarak Eğitim”. *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 22: 299-313.

“COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri” çerçevesinde aşağıdaki beyanlara yer verilmiştir:

Etik Kurul Belgesi: Bu çalışma için etik kurul belgesi gerekmemektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazarın potansiyel bir çıkar çatışması yoktur.

The following statements are made in the framework of “COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors”:

Ethics Committee Approval: *Ethics committee approval is not required for this study.*

Declaration of Conflicting Interests: *The author has no potential conflict of interest regarding research, authorship or publication of this article.*